

GIVER DET MENING?

Når man skal afprøve om en religiøs sandhed er sand, kan man ikke bruge de samme målemetoder som man benytter sig af, når det gælder naturvidenskabelige sandheder. Her nytter det ikke at måle eller veje.

TROSSANDHED

At Jesus er Gud, eller at Muhammed er Allahs profet er ikke noget, der kan måles og vejes. Det er et faktum, at der for godt 2000 år har levet en mand ved navn Jesus, som nogle mente var Guds søn, og det er et faktum, at der har eksisteret en mand, der levede ca. fra år 570-632 e.v.t. der af nogle bliver opfattet som Allahs profet. Det er noget, der er sket i historien, men om det er sandheden, at Jesus er Guds søn, eller at Muhammed er Allahs profet, eller om Gud og Allah i det hele taget findes, er et spørgsmål om, hvad man tror. Det er noget, man kan tro på, og som har betydning for, hvordan man forstår og lever sit liv – hvordan man eksisterer. Den religiøse sandhed kalder vi derfor også for en eksistentiel sandhed.

TRO OG EKSISTENTIEL SANDHED

Den eksistentielle sandhed forholder sig til tro og ikke til viden. Hvis man ved, at noget er sandt i videnskabelig forstand, så man har målt og vejet det, behøver man ikke at tro det. Men det som man ikke kan måle og veje, det som man umuligt kan have nogen videnskabelig sikker viden om, men som man mærker giver mening i ens liv, det kan man tro på. Det kan fx give dyb mening for nogle at tro på, at de hele livet igennem og også i døden har følgeskab af Gud. I videnskabelig forstand er det ikke sandt, men det er sandt i eksistentiel forstand.

TRO OG VIDEN: AT LEVE PÅ TO ETAGER

Man kan sammenligne det med at leve på to etager i et hus. På første sal lever man i nutiden og i et land og samfund. For vores vedkommende i Danmark i år 2020. På denne etage må vi forholde os rationelt til verden og bruge vores fornuft. Her lever vi efter de resultater naturvidenskaben har givet os, fx når vi går på nettet og bestiller tid til en Coronatest eller skriver en sms til familien i Canada. Der ville have set helt anderledes ud på den første sal for 50 år siden. Der ville fx hverken have været mobiltelefoner eller computere.

I stueetagen i huset lever vi samtidigt på den etage, som mennesker altid har levet på. I stueetagen bliver vi forelskede, oplever kærlighed, sorger og død. De ting vi oplever på stueetagen er livsvilkår – alle mennesker bliver født, oplever kærlighed, tab, sorger, glæder og dør til sidst. De livsvilkår vi lever i på stueetagen, er de samme for os, som de var for mennesker for årtusinder siden og i alle samfund. Det er de livsvilkår, myterne handler om og forsøger at skabe mening i.

Vi lever på de to etager samtidigt, men det er en vigtig pointe, at vi ikke skal blande etagerne sammen. Hvis man vil bevise en trossandhed ved hjælp af en rationel forklaring, fx give en

rational forklaring på myten om verdens skabelse eller Jesus' opstandelse, blander man etagerne sammen, og så kommer man frem til noget, der ikke er sandt.

DET HANDLER OM MENING

Når man skal afgøre om noget er sandt i religiøs forstand, spørger man til, om det giver mening, eller om det hjælper med at skabe mening i de ting, et menneske oplever i livet. Fx er det for kristne en sandhed, at Jesus er opstået fra de døde og derfor tænker kristne, at døden kan overvindes. Kristne bruger det til at skabe mening, når alt føles dødt omkring dem, når nogen de elsker dør, eller de selv skal dø. Så tænker de på, at der ligesom Jesus' opstandelse også er en opstandelse for døde og en ny begyndelse for alt det, der så dødt ud i livet. Og for muslimer er det en sandhed, at Muhammed er den profet, der direkte fra Allah har fået overleveret meningen med verden og menneskers liv, og at man kan finde den mening i Koranen.